

ПЕРШЕ ПОСЛАННЯ ПАВЛА ДО КОРИНФЯН

Вітання коринфянам

¹¹⁻²Павло, покликаний бути апостолом Христа Ісуса волею Божою, разом із братом нашим во Христі Состеном до церкви Божої, що в Коринфі, до людей відданих Богу в Христі Ісусі, яких Бог покликав бути святими, а також до всіх тих, повсюди, молиться хто в ім'я Господа нашого Ісуса Христа, Господа їхнього і нашого. ³Благодать і мир вам від Бога, Отця нашого і від Господа Ісуса Христа.

Дяка Богу

⁴Я завжди дякую моему Богу за вас, за Богу благодать, що дана вам в Христі Ісусі. ⁵Бо в Ньому ви збагатилися всім — і словом, і знанням. ⁶Наше свідчення про Христа підтвердилося в вас. ⁷І тому не потрібен вам ніякий дарунок, поки ви чекаєте приходу нашого Господа Ісуса Христа. ⁸Він також повністю підтвердить у День другого Пришестя Господа нашого Ісуса Христа, що ви невинні. ⁹Бог істинний, Який покликав вас до єднання зі Своїм Сином, нашим Господом Ісусом Христом.

Незгоди у Коринфській церкві

¹⁰Я благаю вас, брати мої, іменем Господа нашого Ісуса Христа, щоб усі ви погоджувалися одне з одним, щоб не було розбрату між вами, і щоб були ви єдині в думках своїх і прагненнях. ¹¹Бо стало мені відомо від Хлоїних¹ домашніх, що між вами є суперечки. ¹²І ось що я маю на увазі: кожен із вас каже: «Я прибічник Павла», «Я — Аполлосів»², «Я — Кифин»³, «А я прибічник Христа».

¹**Хлоя** — благочестива коринфянка, в домі якої, очевидно, збиралися християни.

²**Аполлос** — красномовний і знаючий єврей християнин, родом з Олександрії, що в Єгипті.

³**Кифа** — арамейською те саме, що й Петро — камінь, скеля.

¹³Хіба ж Христос розділювався? Хіба був розіп'ятий за вас Павло? Чи, може, хрестилися ви в ім'я Павлове? ¹⁴Я дякую Богові, що нікого з вас не хрестив, окрім Криспа і Гая. ¹⁵Тож ніхто з вас не може сказати, що хрестився моїм ім'ям. ¹⁶Хрестив я ще Степанову⁴ родину, а щодо інших, то не пригадаю, чи хрестив я ще когось. ¹⁷Бо Христос посилав мене не хрестити, а проповідувати Добру Звістку та безнадмірного красномовства, щоб хрест Христовий не втратив сили своєї.

Христос — Божа сила і мудрість

¹⁸Бо для тих, хто гине, учення про хрест — це дурниця, а для нас, хто спасений, то є сила Божа. ¹⁹Як сказано у Святому Письмі:

«Я знищу мудрість мудрих
і звезду нанівець розум розумних».
Ісаїя 29:14

²⁰Де той мудрець? Де той вчений? Де той мислитель, що належить часу нинішньому? Чи Бог не зробив мудрість світу цього безглуздою?

²¹Світ своєю мудрістю не досягнув Бога. То Бог Своєю мудрістю вибрав для порятунку тих, хто вірить, хоч яке безглузде вчення, що ми проповідуємо. ²²Юдеї вимагають чудесних знамень, а греки — мудрості. ²³Ми ж проповідуємо розіп'ятого Христа. Для юдеїв це вчення є образою, а для поган — безглуздом. ²⁴І лиш покликані Богом (чи то юдеї, чи то погани) розуміють, що Христос — це Божа сила і Божа мудрість. ²⁵Адже Боже «безглуздя» мудріше за людську мудрість, а Божа «неміч» міцніша за людську силу.

⁴**Степан** — один із перших християн у Коринфі.

²⁶Подумайте про своє власне покликання, брати! Небагато з вас були мудrimi за людськими мірками. Небагато було й сильних. Небагато шляхетних. ²⁷Ні, Бог вибрав «нерозумних», щоб присоромити мудрих світу цього. Він вибрав немічних, щоб присоромити сильних. ^{28–29}Бог вибрав усе принижене й зневажене, все «немічне», — щоб знищити все те, що «чогось варте», щоб ніхто не вихвалявся перед лицем Божим.

³⁰Він — це джерело життя вашого в Ісусі Христі, Який став нашою мудрістю з Божої волі, нашою праведністю, нашим освяченням і нашою спокутою. ³¹Адже сказано у Святому Письмі: «Хто хвалиться, той мусить хвалитися Господом»¹.

Звістка про Христа

2Тож прийшов я до вас, брати мої, проповідувати таємну Божу істину, не покладаючись на свої красномовність і мудрість. ²Я вирішив не знати нічого серед вас, крім Ісуса Христа і Його смерті на хресті. ³Отже, я прийшов до вас, слабкий, пройнятий страхом і великим трепетом. ^{4–5}І слова мої і проповіді були донесені не з переконливістю людської мудрості, а в доказах сили Духа. Нехай ваша віра спирається не на людську мудрість, а на Божу силу.

Божя мудрість

⁶Ми справді навчаємо мудрості зрілих людей, але не мудрості нинішніх часів і не мудрості правителів світу цього, владі яких настане кінець. ⁷Ми навчаємо таємної Божої мудрості, що була захована від людей. Бог призначив її нам на славу іще до початку світу. ⁸Це мудрість, про яку жоден із правителів цього світу не знав. Бо якби вони знали, то не розіп'яли б славного Господа. ⁹Як сказано у Святому Письмі:

«Очі не бачили,
вуха не чули,
і на думку людям не спадало.
Бог залишив це для тих,
хто любить Його».

Ісаїя 64:4

¹«Хто хвалиться ... Господом» Єремія 9:24.

¹⁰Та Бог відкрив нам це через Духа, Який досліджує все, навіть глибини Божі. ¹¹Бо хто з людей знає думки іншого? Тільки той дух, що в ньому живе. Так само ніхто не знає думок Божих, крім Духа Божого. ¹²А ми приймаємо не дух, що належить світу цьому, а Дух, що йде від Бога, щоб знати те, що щедро було нам дароване Богом. ¹³І говоримо ми про ці речі не словами, яких мудрість людська навчила нас, а словами, яких навчив нас Дух. Ми пояснюємо духовні речі, вживаючи слова від Духа.

¹⁴Земна людина не сприймає істин, які відкриває Дух Божий. Вона вважає їх безглуздя. Вона не може зрозуміти їх, бо їх можна оцінити тільки духовно. ¹⁵А духовна людина може судити все, та її саму ніхто не може судити. ¹⁶Сказано у Святому Письмі:

«Хто знає думки Господні?
Хто пізнав розум Господній?
Хто може повчати Його?»

Ісаїя 43:13

Але ми маємо розум Христовий.

Апостоли — слуги Христа

3Та я, брати мої, не міг говорити з вами як з людьми духовними. Навпаки, я мусив звертатися до вас як до людей мирських, немовлят во Христі. ²Я напував вас молоком, а не годував твердою їжею, бо ви не спроможні були ще її спожити. Ви ще й зараз не здатні на це. ³Ви й досі належите цьому світу. Якщо між вами є заздрощі й суперечки, то хіба не мирські ви є? Хіба не поводитесь, як усі люди цього світу?

⁴Якщо хтось із вас каже: «Я послідовник Павла», а інший: «А я — Аполлоса», то хіба не як мирські люди ви чините? ⁵А хто ж такий Аполлос, і хто такий Павло? Ми лише слуги, через яких ви стали віруючими. Ми виконали свою роботу, яку Господь призначив кожному з нас. ⁶Я посіяв зерно, Аполлос полив його, але Бог є той, хто виростив.

⁷Тож не має значення ні той, що сів, ні той, що поливав, а лише Бог, який зростив. ⁸І той, що сів зерно, і той, що поливав його, мають одне на меті, і кожен буде нагороджений за свій труд. ⁹Бо обидва на службі у Бога, трудимося в Його ім'я. А ви — і нива Божа, й оселя Його.

¹⁰Згідно з Божим даром, даним мені, я заклав фундамент, як той мудрий будівельник. А вже інший зводить на ньому споруду. Та кожен мусить дбати про те, як він буде. ¹¹Але ніхто не може закласти іншого фундаменту, ніж той, що вже закладено. А той фундамент — Ісус Христос. ¹²Людина може будувати на цьому фундаменті з золота чи срібла, коштовного каміння чи дерева, сіна чи соломи.

¹³Але робота кожного буде очевидна, бо настане День, і все стане ясно, тому що той День прийде з вогнем. І вогонь випробує роботу кожного і виявить її якість. ¹⁴І якщо збудоване людиною вистоїть, то вона здобуде винагороду. ¹⁵Чия ж споруда згорить, той зазнає втрати. А він сам хоч і буде врятований, та лише пройшовши крізь вогонь.

Людина — Храм Божий

¹⁶Чи знаєте ви, що ви — Храм Божий, і що Дух Божий живе в вас? ¹⁷Якщо хтось зруйнує Божий Храм, того Бог зруйнує, бо Храм Божий святий, а ви і є цим Храмом. ¹⁸Не обманюйте себе. Якщо хтось із вас гадає, що він розумний мудрістю цього світу, то йому слід стати «нерозумним», щоб здобути істинну мудрість. ¹⁹Бо мудрість цього світу насправді є безглуздя для Бога. У Святому Письмі сказано:

«Бог ловить мудрих на їхні ж хитрощі».
Йов 5:13

²⁰І ще:

«Господь знає, що думки мудрих — нікчемні».

Псалми 94:11

^{21–22}Тож не треба вихвалитися людьми. Бо все належить вам — чи то Павло, чи Аполлос, чи Кифа, чи світ, чи життя, чи смерть, чи сучасне, чи майбутнє. Все належить вам. ²³Ви ж належите Христові, а Христос належить Богу.

Апостоли Христові

4Ось як люди мають думати про нас — як про слуг Христових, котрим довірено таємні істини Божі. ²А ті, кому довірено таємниці, мусять бути гідними довіри. ³Та мені байдуже, чи ви судитимете мене, чи

якийсь інший суд людський. Адже й сам я себе не суджу. ⁴Сумління моє чисте. Та не в цьому моє виправдання. Лише Господь мені суддя. ⁵Тож не судіть передчасно, доки Господь не прийде. Він висвітлить усе, що приховано в темряві, й виявить поруки серцець. І воздасть тоді Бог кожному таку похвалу, на яку той заслуговує.

⁶Брати мої, я показав усе це на прикладах Аполлоса і своєму власному заради вас, щоб ви змогли навчитись і зрозуміти значення цих слів: «Не йдіть далі того, що написано, щоб ви величалися одне перед одним. Щоб ви не підносили одних, зневажаючи інших. ⁷Хто каже, що ти кращий за інших? І що ти маєш такого, що не було дано тобі? А якщо все, що маєш, ти отримав, то чого ж вихвалитися, наче це не дарунок?

⁸Ви вважаєте, що маєте все необхідне. Думаєте, що поставали багатіями й царями без нас. Хотів би я, щоб ви й справді були царями, тоді й ми могли б царювати разом з вами. ⁹Та мені здається, що Бог дав нам, апостолам, останнє місце, зробив нас людьми приреченими до смерті на арені. Адже ми стали видовищем для всього світу — як для ангелів, так і для людей. ¹⁰Ми нерозумні заради Христа, а ви ж такі мудрі в Христі! Ми немічні, ви ж дужі! Ви в пошані, а ми безславні!

¹¹І досі ми голодні й спрагли, бідно вбрані, побиті й безпритульні. ¹²Тяжкою працею, власними руками добуваємо ми щоденний хліб свій. ¹³Коли нас ганьблять, ми благословляємо. Коли нас переслідують, ми терпимо. Коли на нас зводять наклепи, ми втішаємо. Ми стали покидьками світу, порохом земним, що його люди й дотепер топчуть.

Будьте моїми послідовниками

¹⁴Я пишу це не для того, щоб присоромити вас. Я застерігаю вас як улюблених дітей своїх. ¹⁵Бо якби ви мали навіть десять тисяч наставників у Христі, ви не матимете багато батьків. Це я через Благовість дав вам життя в Ісусі Христі. ¹⁶Тож благаю вас: наслідуйте мене. ¹⁷Ось чому послав я до вас Тимофія¹, мого улюбленого й вірного сина в Господі. Він нагадає вам шляхи мої в

¹Тимофій — учень і сподвижник Павла.

Христі Ісусі так само, як і я навчаю скрізь, у кожній церкві.

¹⁸Та дехто загордився. Ви хвалитеся, гадаючи, що я не прийду до вас. ¹⁹Але я невдовзі прийду до вас, якщо на те буде Божя воля. І тоді я побачу не красномовність, а справжню силу тих, хто сповнені гордині. ²⁰Бо Царство Боже не в слові, а в силі. ²¹Чого ж ви хочете? Щоб я прийшов до вас із карою чи з любов'ю і духом ніжності?

Розпуста в церкві

5 Кажуть, що серед вас живе розпуста, ще й така, якої немає навіть серед поган. А саме — розповідають, що дехто з вас живе з мачухою своєю. ²А ви всі сповнилися гординею замість того, щоб засмутитися. Того, хто вчинив таке, слід вигнати з вашої громади. ³І хоч я відсутній серед вас тілом, все одне присутній духом. І як присутній я вчинив суд над тим, хто заподіяв такий гріх. ⁴⁻⁵І коли ви зберетеся в ім'я Господа нашого Ісуса, дух мій буде з вами. Владою Господа нашого Ісуса віддаймо того грішника сатані, щоб знищив він його гріховне єство, і щоб дух чоловіка цього був врятований в День Господній.

⁶Недобре, що ви вихвалєтеся. Хіба ви не знаєте, що мала закваска заквашує все тісто? ⁷Позбавтеся старої закваски, щоб вам самим стати новим тістом. Як християни ви і є тістом без закваски. Бо Христа, нашого пасхального ягняту, було принесено в жертву. ⁸Тож святкуймо нашу Пасху, та не зі старою закваскою злоби й лукавства, а з опрісноками¹ ширості та істини.

⁹Я писав у листі, що не слід вам водитися з тими, хто піддався розпусті. ¹⁰Та я не мав на увазі, що зовсім не слід знатися з розпусниками цього світу чи скнарами, шахраями чи ідолопоклонниками. Інакше вам треба було б залишити цей світ. ¹¹Я писав вам, щоб ви не зналися з тими, хто видає себе за брата, але є розпусником, скнарою, ідолопоклонником, наклепником, п'яницею чи хабарником. Навіть за стіл не сідайте з таким.

¹²Чи моя це справа — засуджувати тих, хто не належить до церкви? Чи не повинні ви засуджувати тих, хто належить церкві?

¹³Бог засудить тих, хто не належить церкві. У Святому Письмі сказано: «Женіть від себе лиху людину»².

Суперечки між християнами

6 Коли у вас виникне суперечка з кимось, то хіба ж ви підете до суду неправедного замість того, щоб звернутися до Божих людей? ²Хіба ви не знаєте, що святі Божі люди судитимуть світ? І якщо ви судитимете світ, то хіба ж ви нездатні вирішити такі дрібні справи? ³Чи ви не знаєте, що ми судитимемо ангелів, не кажучи вже про справи житейські? ⁴Тож якщо ви матимете справу з випадками повсякденного життя, чи призначите ви суддями тих, хто не має ніякого відношення до церкви?

⁵Кажу я так, щоб соромно вам стало. Невже справи такі кепські, що серед вас не знайдеться жодного мудрого чоловіка, щоб розсудити двох своїх братів во Христі? ⁶Брат іде до суду з братом, і ви дозволяєте невіруючим судити їх? ⁷По суті, те, що ви вступаєте в сутяжництво одне з одним, є повною вашою поразкою. Чи не краще вам натомість стерпіти образу? Чи не краще вам стерпіти завдану шкоду? ⁸Та ви ж самі ображаєте й грабуєте, і то своїх же братів — християн!

⁹⁻¹⁰Хіба ви не знаєте, що неправедні люди не успадкують Царства Божого? Не обманюйте самих себе! Ніхто — ні розпусники, ні ідолопоклонники, ні перелюбники, ні малакії, ні мужоложці, ні злодії, ні скнари, ні п'яниці, ні наклепники, ні шахраї — не успадкують Царства Небесного. ¹¹І деякі з вас були такими. Та ви очистилися, були освячені, були виправдані в ім'я Господа Ісуса Христа і Духом Бога нашого.

Нехай тіла ваші служать Богу

¹²«Все мені дозволено», та не все доцільно й бажано. «Усе дозволено мені», але ніщо не повинно володіти мною. ¹³«Їжа — для шлунку, а шлунок — для їжі». Але Бог знищить і те, й друге. А тіла наші не для розпусти, а для служіння Господу. А Господь — для тіла нашого. ¹⁴Бог не лише воскресив Господа з мертвих. Він і нас воскресить силою Своєю. ¹⁵Чи ви не знаєте,

¹Опрісноки Прісний, незаквашений хліб.

²«Женіть ... людину» Повторення Закону 22:21, 24.

що тіла ваші є членами Христа? Тож хіба я візьму членів Христа і зроблю їх членами розпусниці? Звісно, ні!

¹⁶Знов таки: чи не відомо вам, — що той, хто з'єднується з розпусницею, стає з нею одним цілим? «Бо двоє, — сказано у Святому Письмі, — стають одним тілом»¹. ¹⁷Той же, хто з'єднується з Господом, духовно стає одним цілим з Ним. ¹⁸Уникайте розпусти. Кожен гріх, вчинений людиною, — поза її тілом. Але розпусник грішить проти власного тіла.

¹⁹Хіба ви не знаєте, що тіла ваші — це храми Духа Святого, який живе в вас? І хіба ви не знаєте, що ви одержали Дух Святий від Бога, і що ви більше не належите собі? ²⁰Адже за вас дано високу ціну. Тож воздайте Богові славу тілами своїми.

Про подружнє життя

⁷Тепер про те, що ви написали мені: «Чи не краще чоловікові взагалі не торкатися жінки. ²Але щоб уникнути розпусти, кожен чоловік мусить мати дружину, а кожна жінка чоловіка. ³Чоловік мусить давати все належне своїй дружині, і так само жінка — своєму чоловікові. ⁴Не жінка володіє тілом своїм, а її чоловік, так само не чоловік володіє тілом своїм, а його дружина.

⁵Не відмовляйте одне одному, хіба що за обопільною згодою і на деякий час — для того, щоб віддатися молитві, а потім знову бути разом, щоб сатана не спокусив вас, скориставшись вашим невмінням володіти собою.

⁶Я вам кажу це не як наказ, а як поступку. ⁷Хотів би, щоб усі люди були такими, як я, але кожен має свій власний дар Божий. В одного такий, у другого — інший.

⁸Щодо нежонатих і вдів я хочу ось що сказати. Для них добре, якщо вони залишатимуться самотніми, як і я. ⁹Та якщо вони не можуть втриматися, то нехай одружуються. Бо краще одружитися, ніж згоріти від жадання.

¹⁰Одруженням я даю такий наказ (хоча це не я, а Господь наказує). Жінці не слід шукати розлучення з чоловіком своїм. ¹¹Якщо ж уже розлучиться, то повинна

залишатися незаміжною. Або нехай помириться з чоловіком своїм. А чоловікові не слід розлучатися зі своєю дружиною.

¹²Усім іншим я скажу (і це я кажу, а не Господь): якщо якийсь брат во Христі має дружину, що не вірує, і вона згодна жити з ним, то нехай він не розлучається з нею.

¹³Якщо жінка має чоловіка, що не вірує, і він згодний з нею жити, то їй не слід розлучатися з ним. ¹⁴Бо невіруючий чоловік освячується через свою віруючу дружину, а невіруюча жінка — через свого віруючого чоловіка. Інакше діти ваші були б нечистими, а так вони святі.

¹⁵Однак якщо невіруючий вирішить розвестися, то хай розводиться. Брат чи сестра во Христі вільні в таких випадках. Бог покликав вас жити в мирі. ¹⁶Бо звідки ти знаєш, жінко, чи спасеш свого невіруючого чоловіка? І звідки ти, чоловіче, знаєш, чи спасеш свою невіруючу дружину?

Різні покликання

¹⁷Слід жити лише так, як Господь визначив кожному, і як Бог покликав кожного. І саме такий наказ даю я по всіх церквах. ¹⁸Якщо комусь було зроблене обрізання до того, як Бог його покликав, то не слід цього приховувати. А іншому, може, не було зроблене обрізання, коли Бог його покликав. Тоді й не варто робити цього. ¹⁹Обрізання само по собі не є чимось особливим, так само, як і необрізання. Головне — дотримуватися Божих заповідей.

²⁰І нехай кожен залишається таким, яким він був, коли його покликав Бог. ²¹Ти рабом був покликаний? Нехай це тебе не турбує. Та якщо зможеш стати вільним, скористайся такою нагодою. ²²Той, що рабом був покликаний Богом, є вільним перед Богом. Так само і вільний, якого покликано, є рабом Христа. ²³За вас сплачено дорогу ціну, тож не ставайте рабами людей. ²⁴Брати мої! Кожному з вас слід залишатися перед Богом таким, яким його було покликано.

Про одруження

²⁵Тепер стосовно незаміжніх жінок. Я не маю Господнього наказу, але висловлю свою думку як достойний довіри, бо одержав милість від Господа. ²⁶Як на мене, то, зважаючи на всі нинішні страждання й лиха, краще залишатися самотнім, як я.

¹«Бо двоє ... тілом» Буття 2:24; Матвія 19:5.

²⁷У тебе є жінка? Не шукай розлучення. Ти звільнився від жінки? Не шукай дружини. ²⁸Та якщо ти одружуєшся, ти не згрішив. І якщо дівчина виходить заміж, то вона теж не згрішила. Але такі люди матимуть клопіт у цьому світі, а я прагну врятувати вас від нього.

²⁹Ось що я вам кажу, брати мої: час біжить. Віднині й надалі ті, що мають жінок, мусять бути такими, ніби жінок не мають. ³⁰Ті, що сумують, мусять бути такими, ніби суму не мають. Радісні повинні бути такими, ніби не мають радості. Ті, що придбали щось, — ніби вони не мають нічого. ³¹Ті, що користуються світським, — ніби вони того не роблять. Бо існуючий стан світу минає.

³²Я хочу, щоб ви були вільні від турбот. Неодружений чоловік дбає про речі Господні — як догодити Господу. ³³Одружений дбає про життєві справи — як догодити жінці. ³⁴Отже, він на роздоріжжі. Незаміжня жінка або дівчина дбає про речі Господні — щоб бути святою і тілом, і духом. Заміжня піклується про життєві справи — як би догодити чоловікові.

³⁵Кажу я так для вашої ж користі, а не для того, щоб ставити вам перешкоди. Скорше я роблю це для порядку і щоб ви могли бути відданими Господу й ревно служити йому, ні на що інше не відвертаючи уваги. ³⁶Якщо хтось вважає, що не робить те, що слід, зі своєю нареченою, і якщо пристрасть він має велику, й він бажає одружитися, то нехай він робить так, як хоче. ³⁷Він не грішить. Їм слід одружитися. Але того, хто стійкий у серці своєму, ніхто не примушує. Він здатний володіти своїми пристрастями й твердо поклав собі зберегти свою наречену такою, як вона є, і не одружуватися з нею, той робить добре. ³⁸Отже, хто одружується з нареченою, робить добре, а хто не одружується — робить ще краще.

³⁹Жінка зв'язана одруженням, поки її чоловік живий, але, якщо він помре, то вона вільна вийти заміж за кого хоче, та тільки в Господі. ⁴⁰Але, на мою думку, вона буде щасливішою, якщо залишиться такою, як є. І я вважаю, що маю Дух Божий.

Про їжу, що жертвують бовванам

8А тепер про м'ясо, пожертвуване бовванам. Ми знаємо, що «всі мають знання». Знання підносять людей в їхній гордині. А любов допомагає їм стати дужчими. ²Якщо хтось думає, що знає щось, то він нічого не знає як слід. ³А хто любить Бога, той відомий Богу.

⁴Щодо м'яса, пожертвованого бовванам, то ми знаємо, що немає боввана в світі, існує лише Єдиний Бог. ⁵⁻⁶І навіть, якщо є так звані «боги» — на небі чи то на землі (а є й справді багато «богів» і «володарів») — то для нас існує лиш Єдиний Бог-Отець, завдяки Якому все існує на світі, і для Якого ми живемо. Є лиш один Володар і Господь — Ісус Христос, через Якого все існує, і через Якого ми живемо.

⁷Та не всім це відомо. Дехто так звик поклонятися бовванам, що коли він їсть, то так, ніби та їжа була пожертвована бовванам, і, оскільки сумління його слабке, воно оскверняється. ⁸Але їжа не наблизить нас до Бога. Ми не стаємо ні кращими, якщо не їстимемо, ані гіршими, якщо їстимемо.

⁹Та глядіть, щоб це право ваше не спричинило гріха тим, хто слабкий духом. ¹⁰Бо якщо хтось кволий сумлінням побачить вас, хто має ці знання, як ви їсте в бовванському храмі, то чи не заохотить це його також з'їсти того м'яса, що запропоноване на жертву бовванам? ¹¹І через знання ваші знищено буде слабкого духом, вашого ж брата, за якого Христос помер! ¹²Отже, згрішивши проти своїх братів і вразивши їхнє кволе сумління, ви грішите проти Христа. ¹³Тож якщо їжа призводить брата мого до гріха, то я ніколи більше не їстиму м'яса, щоб не спокусити брата до гріха!

Права апостола

9Хіба я не вільний? Чи ж не апостол я? Хіба я не бачив Ісуса, Господа нашого? Чи не ви є справою моєю у Господі? ²Навіть якщо я не апостол для інших, то все одно я апостол для вас. Ви ж є печаттю мого апостольства в Господі. ³Ось мій захист від тих, хто хоче судити мене.

⁴Чи не маю я права їсти й пити? ⁵Чи, може, я не маю права взяти собі віруючу дружину, як це зробили інші апостоли й брати Господні, а також Петро? ⁶Чи, може,

лише Варнава¹ і я не маємо права не працювати? ⁷Який солдат коли служив на своєму власному утриманні? Хто садить виноградник і не їсть плодів його? Або хто доглядає отару овець і не п'є молока?

⁸Може, це міркування пересічної людини? А чи не про те саме сказано в Законі? ⁹У Законі Мойсеевому записано так: «Не зав'язуй рота волів, що молотить»². Хіба Бог дбає лише про волів? ¹⁰Чи не говорить Він це заради нас? Так, це було написано заради нас, бо той, що оре, має орати з надією, і той, що молотить, має молотити з надією, що одержить частину врожаю.

¹¹Раз ми посіяли духовне зерно для вашої вигоди, чи така вже велика то буде річ, якщо пожнемо земні блага від вас? ¹²Якщо інші мають право збирати земні блага від вас, то чи не маємо ми більшого права на це? Але ми ніколи не користувалися ним. Навпаки, ми зносимо все, щоб часом не чинити перешкод на шляху Доброї Звістки про Христа. ¹³Хіба ви не знаєте, що ті, хто працює в Храмі, від святині ж і харчуються? А ті, хто служить біля вівтаря, ділять між собою частину з того, що до вівтаря принесено. ¹⁴Так само Господь наказував, щоб ті, хто проповідує Добру Звістку, жили з цього.

¹⁵Я не користувався цим правом. І написав це не для того, щоб мати цю вигоду. Бо мені краще вмерти, ніж дати комусь забрати у мене можливість похвалитися.

Стати рабом усіх

¹⁶Якщо я проповідую Добру Звістку, то не маю чого хвалитися. Це мій обов'язок. І горе мені, якщо не буду проповідувати. ¹⁷Якщо я роблю це добровільно, то маю за це винагороду; якщо ж недобровільно, то мені довірили виконувати це. ¹⁸В чому ж тоді моя винагорода? Вона в тому, що я проповідую Добру Звістку і роблю це не за платню; в тому, щоб не користуватися правом, яке я маю, проповідуючи Добру Звістку. ¹⁹Бо хоч я й вільний від людей, та став рабом усіх, щоб завоювати більше людей. ²⁰Для юдеїв я став юдеєм, щоб завоювати їх. Для тих, хто під Законом, я

став одним із них (хоч я і не під Законом) — для того, щоб завоювати тих, хто під Законом. ²¹Для тих, хто без Закону, я став таким, як і вони (хоч і не живу без Закону Божого, бо підкоряюся законові Христовому). І це я зробив, щоб оволодіти ними. ²²Я став немічним для немічних, щоб оволодіти ними. Я став усім для всіх, щоб спасти хоча б декого — у будь-який спосіб. ²³Я роблю все це заради Доброї Звістки, щоб стати одним із тих, на кого пошириться її благословення.

Будьте стримані в усьому

²⁴Хіба ви не знаєте, що всі бігуни біжать на змаганнях, а винагороду одержує один. Тож біжіть так, щоб її одержати. ²⁵Кожен, хто змагається, утримується від усього. Він робить це для того, щоб одержати тлінний лавровий вінок, а ми — щоб одержати вінок нетлінний. ²⁶Отже, я біжу так, як той, хто має мету перед собою. Б'юся так, щоб не просто розмахувати кулаками. ²⁷Навпаки, я стримую і приборкую тіло своє, щоб, проповідуючи іншим, самому не виявитися відкинутим Богом.

Не будьте схожі на юдеїв

10Брати мої, хочу, щоб ви знали, що всі наші пращури справді були під хмарою³, і всі вони безпечно перейшли через море. ²Всі вони в хмарі і в морі були «хрещені» Мойсеєм. ³⁻⁴Всі вони їли ту саму духовну їжу і пили той самий духовний напій, бо пили вони з духовної скелі⁴, що йшла слідом за ними. Цією скелею був Христос. ⁵Та більшість із них не вподобав був Бог, і вони загинули в пустелі.

⁶І це приклад для нас, щоб ми не прагнули злого, як вони. ⁷Не будьте ідопоклонниками, як був дехто з них. Бо сказано у Святому Письмі: «Люди посідали, щоб поїсти і попиту, а тоді повставали, щоб розважатися»⁵. ⁸Не будемо віддаватися розпусті, як дехто з них. Бо одного дня від цього двадцять три тисячі їх полягло!⁶ ⁹Тож не будемо спокушати Христа, як дехто

³Брати ... хмарою Див. Вихід 13:21.

⁴Всі ... скелі Див. Вихід 17:6.

⁵«Люди ... грати Вихід 32:6.

⁶Бо одного ... полягло! Див. Числа 25:9.

¹Варнава був супутником апостола Павла.

²Вірш 9 Повторення Закону 25:4.

з них робив. Вони були покусані зміями і вмерли¹. ¹⁰Не нарікайте, як дехто з них нарікав і був знищений ангелом смерті². ¹¹Все це сталося з ними як приклад нам. І було про це написано, щоб застерегти нас, хто живе після скінчення їхнього віку. ¹²Ось чому той, хто вважає, що міцно стоїть, нехай стережеться, щоб не впасти. ¹³Не спіткала вас ніяка спокуса, яка була б чужа людині. Та Бог вірний. Він не допустить, щоб ви спокушалися більше, ніж можете витримати. Разом із спокусою Він дасть і полегшення, щоб ви змогли подолати її.

Уникайте служити бовванам

¹⁴Тож, любі мої друзі, уникайте служіння бовванам. ¹⁵Звертаюся до вас як до людей розумних. Судіть самі, про що я кажу. ¹⁶Чаша благословення, за яку ми воздаємо дяку, чи не є причащенням кров'ю Христовою? Хліб, що ми ламаємо, чи не є це причащенням Тілом Христовим? ¹⁷Один хліб, і всі ми від одного Тіла, бо причащаємося одним Хлібом.

¹⁸Погляньте-но на народ ізраїльський: ті, що їдять пожертви, чи не спільники вони вівтаря³?

¹⁹Що ж я маю на увазі? Що їжа, яка приноситься в жертву бовванам, чимось є, чи, може, чимось є сам бовван? ²⁰Ні, швидше це означає, що люди, приносячи жертви бовванам, роблять це для нечистих духів, а не для Бога. А я не хочу, щоб ви були спільниками нечистих духів. ²¹Ви не можете одночасно пити з чаш Господньої і нечистих духів. Не можете розділяти одночасно трапези Господню і диявольську. ²²Чи прагнемо ми прогнати Господа? Хіба ж ми сильніші за Нього?

Робіть усе на славу Богів

²³«Усе нам дозволено». Та не все на користь. «Усе нам дозволено». Та не все допомагає людям стати сильнішими. ²⁴Нехай ніхто не шукає вигоди. Треба дбати про ближнього свого. ²⁵Їжте будь-яке м'ясо, що продається на ринку, не питаючи ні про що і без докорів сумління. ²⁶Бо:

«Земля і все, що є на ній,
належить Господу».

Псалми 24:1; 89:12

²⁷Якщо хтось із невіруючих запросить вас на обід і ви вирішите піти, то їжте все, що перед вами на столі. Не питайте ні про що і не турбуйтеся про своє сумління. ²⁸Але якщо хтось скаже вам: «Це м'ясо, що принесли в жертву», — то не їжте його. Не їжте заради того, хто вам про це сказав і заради сумління.

²⁹Коли я так кажу, то маю на увазі не власне сумління, а сумління іншого. Бо навіщо дозволяти, щоб моя свобода була засуджена чужим сумлінням. ³⁰Якщо я їм з подякою, то навіщо мене ганьбити за те, за що я дякую?

³¹Отже, чи ви їсте, чи п'єте, чи ще щось робите — робіть усе на славу Богу. ³²Не будьте перешкодою ні юдеям, ні поганам, ані Церкві Божій. ³³Так само, як я догоджаю всім і в усьому. Я шукаю користі не для себе, а для інших, щоб вони могли спастися.

Доречність молитви

11 Наслідуйте мене, як я наслідую Христа. ²Я хвалю вас за те, що ви завжди пам'ятаєте про мене. Ви наслідуете вчення, яке я передав вам. ³Та хочу я, щоб ви знали, що Христос — голова кожному чоловікові, а чоловік — голова жінці. Бог же — голова Христа.

⁴Кожен чоловік, що молиться або пророкує з покритою головою, ганьбить голову. ⁵Кожна жінка, що молиться або пророкує з непокритою головою, ганьбить голову. Вона вподібнюється поголеній жінці. ⁶Якщо жінка не покриває свою голову, хай відріжуть їй волосся. А якщо це соромно, що її голова поголена або пострижена, то нехай вкриває її. ⁷Чоловікові не слід вкривати голову, бо він є образом і славою Бога. Жінка ж є славою чоловіка. ⁸Бо не чоловік походить від жінки, а жінка від чоловіка⁴. ⁹Не чоловіка було створено заради жінки, а жінку заради чоловіка. ¹⁰Ось чому жінка має покривати свою голову, визнаючи знак влади над

¹Вони ... вмерли Див. Числа 21:6.

²Не нарікайте ... Смерті Див. Числа 14:2-37.

³Погляньте ... вівтаря? Див. Левит 7:15.

⁴Бо не чоловік ... чоловіка Див. Буття 1:27; 2:21-22.

собою. Вона має робити це також заради ангелів.

¹¹Однак перед Господом жінка залежна від чоловіка так само, як і чоловік залежний від жінки. ¹²Бо як жінка походить від чоловіка, так і чоловік також народжується від жінки. І все це йде від Бога.

¹³Поміркуйте про це поміж себе: чи личить жінці молитися Богу з непокритою головою? ¹⁴Та чи природа сама не вчить вас, що це соромно для чоловіка — мати довге волосся? ¹⁵Для жінки ж це слава, бо волосся дане для вкриття голови її. ¹⁶Деякі люди можуть сперечатися про це. Та ні ми, ані церкви Божі не визнаємо ці звичаї.

Господня вечеря

¹⁷Даючи вам наступний наказ, я не хвалю вас, бо ваші зустрічі приносять вам більше шкоди, ніж користі. ¹⁸По-перше, я чув, що коли ви збираєтеся разом, то серед вас є розбіжності, у що я почасти вірю. ¹⁹(Зрештою, розбіжності мусять бути серед вас, щоб виявилися випробувані).

²⁰На ваших сходинах не можна їсти Господню вечерю. ²¹Бо коли ви їсте, то кожен поспішає їсти своє. Один залишається голодним, а інший впивається. ²²Хіба не маєте ви осель, щоб їсти й пити? Чи, може, зневажаєте Божу церкву? Може, ви хочете принизити бідних? Що мені сказати? Чи слід вас хвалити? Тут я вас не хвалитиму.

²³⁻²⁴Бо я одержав від Господа знання, які й передав вам. Господь Ісус тієї ночі, коли видали Його на страту, взяв хліб, воздав подяку і, переломивши його, сказав: «Ось Тіло Моє, що Я віддаю за вас. Їжте. Робіть це на спомин про Мене». ²⁵Так само Він узяв чашу з вином після того, як вони повечеряли, і мовив: «Ця чаша вина — Новий Заповіт, заснований на крові Моїй. Хоч би коли ви пили це вино, робитимете це на спомин про Мене». ²⁶Щоразу, як їстимете цей хліб і питимете цю чашу вина, будете свідчити про смерть Господню, аж поки Він не прийде. ²⁷Отже, хто негідно їстиме хліб Господній і питиме Господню чашу вина, винний буде у гріхах проти тіла і крові Господньої.

²⁸Отже, людина повинна випробувати себе. А вже потім нехай їсть цей хліб і п'є це вино. ²⁹Бо той, хто їсть і п'є, не визнаючи

значення Господнього Тіла, накликає суд на себе. ³⁰Ось чому серед вас є чимало слабких та хворих, а багато вже й померло.

³¹Якщо б ми самі судили себе, то не були б судимі. ³²Коли ж нас судить Господь, Він і виправляє нас, щоб не було нас засуджено разом зі світом. ³³Тож, брати мої, коли ви збираєтеся разом, щоб поїсти, то чекайте одне на одного. ³⁴Якщо ж хто й справді голодний, нехай поїсть удома, щоб не судили вас за те, що ви збираєтесь. Інші ж справи я влаштую, коли прийду.

Дари Духа Святого

12Щодо духовних дарів, брати мої, то я не хочу, щоб ви залишалися в незнанні. ²Пам'ятайте, що коли ви були невірними поганями, то ходили на поклоніння до німих бовванів, неначе вас силоміць тягнули туди.

³Тож кажу я вам, що жоден, хто говорить через Духа Господнього, не каже: «Будь проклятий, Ісусе!» І ніхто не зможе сказати: «Ісус — Господь» інакше, як через Святого Духа. ⁴Різні є дари, та Єдиний Дух. ⁵Є багато різних відправ, та всі служби — Єдиному Господу. ⁶Існує багато засобів, якими Бог діє серед людей, та Бог Єдиний. ⁷А вияв Духа дано кожному на користь усіх. ⁸Одній людині через Духа дається слово мудрості. Іншому дається слово знання — через того самого Духа. ⁹Комусь дано духовну віру, а ще хтось має дар зцілення — від Єдиного Духа. ¹⁰Хтось має силу робити чудеса, а хтось — здатність пророкувати, хтось уміє розпізнавати духів, а хтось — розмовляти різними мовами, а ще хтось — тлумачити мови.

¹¹Та Один і Єдиний Дух чинить усе це, наділяючи кожного тим, чим вважає за потрібне.

Тіло Христове

¹²Через те, що кожен із нас має одне тіло, яке складається з багатьох частин, то хоч і багато частин, все одно вони становлять одне тіло. Так і Христос. ¹³Бо одним духом хрестилися ми всі, щоб стати частиною єдиного тіла — як юдеї, так і погани, як раби, так і вільні. І всім нам даний один Дух, щоб пити Його.

¹⁴Тіло людське складається не з одного члена, а з багатьох. ¹⁵Навіть якщо нога скаже: «Через те, що я не рука, я не належу

тілу», — то хіба вона від того перестане належати тілу? ¹⁶А якщо вухо скаже: «Через те, що я не око, я не належу тілу», — чи перестане воно через це належати тілу? ¹⁷Якби все тіло складалося лише з ока, як тоді б ми слухали? Якби складалося тільки з вуха, чим би тоді відчували запахи?

¹⁸Насправді Бог розмістив члени тіла — кожне з них — там, де хотів. ¹⁹Якби всі члени тіла були однаковими, то де ж тоді було б тіло? ²⁰А так хоч частин багато, а тіло одне. ²¹Око не може сказати руці: «Ти мені не потрібна». Або голова не може сказати ногам: «Ви мені не потрібні». ²²Навпаки, ті частини тіла, які ми вважаємо слабшими, насправді дуже потрібні. ²³А про ті, що вважаємо не дуже почесними на тілі, піклуємося більше. Про непристойні ж дбаємо з більшою сором'язливістю. ^{24–25}Водночас пристойні частини тіла не потребують особливої турботи. Та Бог створив наше тіло так, щоб більше шани було тим частинам, які потребували того, щоб не було розбрату в тілі, а щоб усі частини однаково дбали одна про іншу. ²⁶Коли одна з них страждає, то й усі інші страждатимуть. Коли одна в пошані, то й усі інші радіють із нею.

²⁷Тож усі ви є Тілом Христовим, а окремо — частинами Його. ²⁸До того ж Бог першими поставив у церкві апостолів, другими — пророків, третіми — вчителів, потім чудотворців і людей, що мають дар зціляти. За ними — ті, що допомагають іншим, ті, що мають хист вести за собою людей, а також ті, що мають здібності до різних мов. ²⁹Та не всі є апостолами, не всі є пророками, чи не так? Не всі є вчителями або чудотворцями. ³⁰Не всі обдаровані здібністю зцілювати чи розмовляти різними мовами. І не всі ж, певно, можуть тлумачити мови?

³¹Тож дбайте про більші дари. А я вам зараз покажу найкращий шлях.

Любов — найкращий дар

13 Якщо я можу розмовляти різними людськими мовами, якщо знаю мову навіть ангелів, та не маю любові, то я лиш подібний до гучного дзвону або брязкітливого кінвалу. ²Якщо ж маю пророчий дар, знаю всі таємниці і сповнений знань

усяких; якщо маю таку віру, що можу пересувати гори, але не маю любові, то я ніщо. ³Якщо я крок за кроком роздам усе своє майно, а тіло своє віддам на спалення, але при тому не матиму любові, я не дістану нічого.

⁴Любов терпляча. Любов добра. Вона не заздрісна, не хвалькувата, не горда. ⁵Вона не поводитьсь непристойно. Вона не егоїстична, не скоро на гнів, не злопам'ятна. ⁶Любов ніколи не радіє злу. Вона радіє правді. ⁷Любов завжди терпить, завжди вірить, завжди сподівається, завжди стійка.

⁸Любов ніколи не скінчиться. Дар пророцтва скінчиться, дар мов зникне, дар знання матиме кінець. ⁹Бо знання наші недосконалі, пророцтва наші недосконалі. ¹⁰Та коли приходить досконалість, то все недосконале зникає.

¹¹Коли я був дитиною, то й розмовляв подитячому. Я думав і міркував як дитина. Але тепер, коли я став дорослим, я залишив усе дитяче.

¹²Зараз ми дивимося ніби в потьмяніле дзеркало. Але потім подивимося лице в лице. Зараз мої знання часткові — тоді ж я знатиму досконало, як Бог пізнав мене.

¹³Тим часом лишаються такі речі: віра, надія і любов. І найбільша з них — любов.

Духовні дари на благо церкви

14 Прагніть любові й щиро дбайте про дари духовні, але особливо про дар пророцтва. ²Бо хто має дар говорити іншою мовою, той розмовляє не з людьми, а з Богом. Адже ніхто не розуміє того, що він каже. Він говорить таємне через Духа.

³Той же, хто має дар пророцтва, зміцнює, і підбадьорює, і втішає людей. ⁴Хто має дар говорити іншою мовою, зміцнює себе, а хто має дар пророцтва, зміцнює церкву.

⁵Тож хочу я, щоб ви володіли даром говорити різними мовами. Та ще більше хочеться мені, щоб ви могли пророкувати. Той, хто пророкує, вищий за того, хто розмовляє іншими мовами, хіба що він перекладе, що каже, аби збагатилась і зміцніла церква. ⁶А тепер, брати мої, якщо прийду я до вас, розмовляючи іншими мовами, то яка з того для вас користь, коли не принесу вам ні одкровення, ні знання ніякого, ні послання Божого, ані вчення?

⁷Це так само, як бувають бездушні інструменти — флейта чи ліра. Якщо вони видають нечіткі звуки, то як дізнатися, що саме грає — флейта чи ліра? ⁸Коли сурми невиразно сурмлять, то хто ж готуватиметься до бою?

⁹Так само коли ви вживаєте нерозумні слова, то як інші зрозуміють, що ви кажете? Ви говоритимете у повітря. ¹⁰Без сумнівів, є багато різних слів у світі, і кожне має своє значення. ¹¹Тож коли я не розумію мови, то буду чужинцем для того, хто розмовляє нею, і він буде чужинцем для мене.

¹²Те саме стосується й вас. Коли прагнете духовних дарів, то намагайтеся збагатитися ними, щоб збагатити й церкву.

¹³А хто говорить іншою мовою, нехай молиться, щоб уміти пояснити те, про що говорить. ¹⁴Бо коли я молюся іноземною мовою, дух мій молиться, та розуміння залишається безплідним. ¹⁵Що ж робити в такому разі? Молитимусь я тоді не лише духом, а й розумом своїм. Буду співати не лише моїм духом, а також і розумом своїм. ¹⁶Бо якщо ти благословлятимеш лише духом, то як же тоді простий слухач скаже «амін» на твою молитву подяки? Він же не знає, про що ти кажеш. ¹⁷Ти можеш прекрасно воздавати подяку молитвою своєю, та інша людина від цього не зміцнюється духовно.

¹⁸Я дякую Богу за те, що більше розмовляю іншими мовами, ніж будь-хто з вас. ¹⁹Але в церкві я краще скажу п'ять слів з розумом, щоб інших навчити, ніж десять тисяч слів іншою, незнайомою їм мовою!

²⁰Брати мої! В лихому будьте дітьми, але в думках будьте дорослими. ²¹В Законі написано:

«Я буду говорити з цими людьми устами чужинців, чужими мовами, але навіть і тоді вони мене не послухають».

Ісая 28:11-12

Так каже Господь. ²²Тож дар розмовляти різними мовами є знаменням не для віруючих, а для невіруючих. Пророчий же дар не для невіруючих, а для віруючих. ²³І, якщо тоді вся церква збереться разом, і всі розмовлятимуть різними мовами, то чи не скажуть сторонні або невіруючі, що ви збожеволіли? ²⁴Та якщо всі пророкують

слово Боже і ввійде хто сторонній або невіруючий, то всі докоряють йому та судять його. ²⁵Всі таємниці серця його виявляться. І впаде він долілиць, і поклониться Богу, кажучи: «Воїстину Бог серед вас».

Нехай збори ваші зміцнюють церкву

²⁶Що ж робитимете далі, брати мої? Коли ви посходитесь разом до церкви, один матиме псалом, інший — повчання, ще інший — одкровення. Хтось говорить іншою мовою, хтось перекладає. Все мусить робитися для розбудови церкви. ²⁷Якщо хтось збирається говорити чужою мовою, то двоє, найбільше троє, нехай мовлять по черзі, а один нехай тлумачить сказане. ²⁸Якщо ж нема кому тлумачити, то нехай чужинець мовчить на зібранні, нехай промовляє лише до себе й до Бога.

Пророки в церкві

²⁹Двоє чи троє людей з пророчим даром нехай говорять, а решта мають перевіряти, що вони кажуть. ³⁰Коли ж якесь одкровення відкриється тому, хто сидить, то перший нехай замовкне. ³¹Бо всі ви можете пророкувати по черзі, щоб інші навчалися й утішалися. ³²⁻³⁴Духи пророків коряться пророкам, через те що Бог є Богом не безладдя, а миру.

Жінка мусить мовчати в церкві

Як у всіх церквах людей Божих, жінкам вашим слід мовчати на зібраннях, бо їм не дозволяється говорити. Вони мусять перебувати в покорі, як сказано в Законі. ³⁵Якщо вони хочуть чогось навчитися, то їм слід спитати своїх чоловіків удома, бо непристойно жінці говорити на зібранні в церкві.

³⁶Хіба від вас прийшло Слово Боже? Чи, може, до вас самих воно прийшло? ³⁷Якщо хто вважає, що він є пророком чи має духовний дар, то хай визнає, що те, що я пишу вам — Заповідь Господня. ³⁸А якщо хтось не визнає цього, то і його самого не буде визнано.

³⁹Отже, брати мої, будьте завзятими, пророкуючи, й не забороняйте говорити іншими мовами. ⁴⁰Та все треба робити належним чином і статечно.

Божа Звістка про Христа

15Зараз я хочу нагадати, брати мої, про Добру Звістку, що я проповідував вам. Ви її одержали і в ній стоїте. ²Завдяки їй ви спасетеся, якщо добре пам'ятаєте те, що я вам проповідував. Якщо ж ні, — то марно ви повірили.

³Я передав вам насамперед те, що сам отримав, — що Христос прийняв смерть за наші гріхи, як сказано у Святому Письмі. ⁴Його було поховано, і Він воскрес на третій день, як сказано у Святому Письмі. ⁵І явився Він Петрові, а потім дванадцятьом апостолам. ⁶Після того Він явився більш як п'ятистам братам одночасно. І більшість із них досі ще живі, хоча дехто вже й спочив. ⁷Тоді явився Він Якову, а після цього знову всім апостолам.

⁸Нарешті Він явився й мені також, наче якомусь недоноскові. ⁹Бо я останній з апостолів. Я навіть не достойний зватися апостолом, бо переслідував Божу церкву. ¹⁰Та я є той, хто я є, — апостол милістю Божою. І Його милосердя до мене не було марним. Навпаки, я працював дуже старанно і впертіше за всіх, хоча не сам я, а милість Божа, яка зі мною, робила це. ¹¹Тож незалежно від того, чи я проповідую вам, чи хтось із них, — ми проповідуємо одне. І це саме те, в що ви повірили.

Усі ми воскреснемо з мертвих

¹²Та якщо ми проповідуємо, що Христос воскрес із мертвих, то чому ж дехто з вас каже, що ніхто не воскресає з мертвих? ¹³Якщо ніхто не воскресає, тоді й Христос не воскрес. ¹⁴А якщо Христос не воскрес із мертвих, то те, що ми проповідуємо — марне, і марна віра ваша. ¹⁵Тоді ми є лжесвідками проти Бога, бо клятвенно засвідчили про Бога, що Він воскресив Христа. Але ж Бог не воскрешав Христа, раз ніхто не воскресає з мертвих. ¹⁶Тоді, якщо мертві не воскресають, то й Христос не воскрес із мертвих. ¹⁷А якщо Христос не воскрес, тоді й віра ваша марна, і гріхи ваші залишаються з вами. ¹⁸Та й ті, що померли вже во Христі, виходить, згинули.

Запорука воскресіння

¹⁹Якщо ми маємо надію на Христа лише в цьому житті, то ми найнещасніші з усіх людей. ²⁰Та Христос насправді був воскрес-

шений із мертвих. Він — первісток тих, хто помер. ²¹Бо як через людину смерть прийшла, так через людину прийшло й воскресіння з мертвих. ²²Бо як всі помирають через Адама, так завдяки Христу всі оживуть.

²³Та кожен матиме свою чергу. Христос, первісток, воскрес. Потім, коли Він знову прийде, воскреснуть усі ті, хто Йому належить. ²⁴Тоді настане кінець, коли Христос передасть Царство Богу-Отцю, коли Христос знищить усіх правителів, і владу, і силу. ²⁵Бо Христос мусить правити, доки Бог не покладе всіх ворогів до ніг Його. ²⁶І смерть буде знищено, як останнього ворога. ²⁷Бо: «Він усе впокорене кинув до ніг Його»¹.

І коли сказано, що «все кинуте до Його ніг», то це означає, що все, за винятком Бога. Що Він підкорив усе Йому. ²⁸А коли все покориться Христу, тоді й Сам Син буде у владі Божій, який підкорив усе Христу, щоб Бог був всім у всьому.

²⁹Інакше, якщо нема воскресіння, що ж робитимуть ті, хто охрестився заради померлих? Якщо мертві ніколи не воскреснуть, то навіщо ж люди хрестилися заради них? ³⁰Чому й ми повсякчас зустрічаємося з небезпекою? ³¹Я щодня вмираю. І це правда, як те, брати мої, що я пишаюся вами в Ісусі Христі, Господі нашому. ³²Якби я, міркуючи як проста людина, бився з дикими звірами в Ефесі, чи була б користь? Якщо мертві не воскресають, то «питимемо й їстимемо, бо завтра померемо!»²

³³Не давайте вводити себе в оману. Лихе товариство руйнує добрі звичаї. ³⁴Отямтеся, поверніться до здорового глузду, як належить, і киньте грішити, бо дехто з вас не знає Бога. Кажу це, щоб присоромити вас.

Яке тіло ми матимемо?

³⁵Але дехто може спитати: «Як воскресають мертві? Яке тіло вони матимуть?»

³⁶Дурниці! Те, що садите в землю, не оживе, поки спершу не «помере»! ³⁷І потім — що ви садите? Адже ви кладете в землю не дозріле тіло, що розвиватиметься, а просто

¹«Він ... Його» Псалми 8:6.

²«питимемо ... померемо» Ісаї 22:13; Євангеліє від святого Луки 12:19-20.

зерно. Це може бути пшениця або щось інше. ³⁸Тоді Бог надає йому те тіло, яке Сам вибрав. Він дає кожній зернині її власне «тіло». ³⁹Тіла живих істот не однакові. Ні, у людей вони такі, а у тварин зовсім інакші. У птахів ще інші, а у риб ще інші.

⁴⁰Є тіла небесні й земні. Але слава небесних і земних тіл різна. ⁴¹Сонце має одну славу, а місяць і зірки — зовсім іншу. Слава однієї зірки відрізняється від слави іншої. ⁴²Так само буде й тоді, коли мертві воскреснуть. Тіло, що сіється — тлінне, а як зросте, буде нетлінним. ⁴³Воно сіється в неславу, у славу зростає; посіяне в немічі, підніметься в силі; ⁴⁴посіяне — земне, зросте — духовне, якщо є природні тіла, то є й духовні.

⁴⁵Ось у Святому Письмі сказано, що перший чоловік, Адам, «став живою істотою»¹. Та останній Адам² став життєдайним духом. ⁴⁶Не духовна людина була першою, а природна. Потім прийшла духовна. ⁴⁷Той перший чоловік вийшов із землі і був земним. Другий прийшов з неба. ⁴⁸Всі земні люди такі ж, як і перша людина, що вийшла з землі. Небесні ж люди такі, як Той небесний. ⁴⁹Як носили ми образ земної людини, так само носитимемо і образ небесної.

⁵⁰Кажу вам, браття, що тіла й кров не можуть успадкувати Царства Божого. Адже тлінне не успадковує нетлінного. ⁵¹Ось послухайте! Відкрию я вам таємницю: ми не всі заснемо, але всі будемо змінені. ⁵²І оком не встигнемо змигнути, як просурмить остання сурма. Коли вона просурмить, мерці повстануть нетлінні, і ми перемінімося.

⁵³Бо це тлінне тіло мусить одягнутися в нетлінне, і це смертне тіло — в безсмертне. ⁵⁴І коли це тлінне тіло вдягнеться у все нетлінне, а смертне тіло — у безсмертне, тоді збудеться те, що написано у Святому Письмі:

«І перемога смерть поглинула».

Ісая 25:8

⁵⁵ «Смерте, де ж твоя перемога?

Смерте, де твоє жало?»

Осія 13:14

⁵⁶Жало смерті — це гріх, а сила гріха — це Закон. ⁵⁷Та дяка Богу, що дає нам перемогу через Господа нашого Ісуса Христа! ⁵⁸Тож, брати мої любі, будьте твердими й непохитними. Присвятіть себе повністю трудам Господнім. Адже ви знаєте, що труд ваш Господній не марний.

Дбайте про вбогих

16Щодо підтримки людям Божим, то робіть те, що я наказав робити по церквах Галатійських. ²В перший день кожного тижня кожен з вас мусить відкласти щось з прибутку і покласти до скарбниці, щоб не збирати, коли я прийду. ³Коли ж я прийду, то відправлю вибраних вами людей з листами й дарами вашими до Єрусалима. ⁴А якщо буде доречно і мені йти, то піду і я з ними.

Павлові плани

⁵Прийду я до вас, перетнувши Македонію, бо у планах моїх — побувати там. ⁶Можливо, я трохи затримаюся з вами або навіть і перезимую. І тоді ви допоможете мені в подорожі, хоч куди б я йшов. ⁷Я не хочу зараз заходити до вас мимохідь, бо сподіваюся деякий час погостити у вас, якщо буде Господня воля.

⁸В Ефесі ж я пробуду до свята П'ятдесятниці³, ⁹бо зараз є нагода плідно попрацювати, хоч багато хто перешкоджає мені.

Шануйте тих, хто працює для церкви

¹⁰Якщо прийде Тимофій, то подбайте, щоб йому було затишно серед вас, щоб його ніхто даремно не турбував. Бо робить він справу Господню, як і я. ¹¹Тож нехай ніхто не зневажає його. Відправте його з миром, щоб він міг прийти до мене. Я чекаю його, як і інших братів. ¹²Щодо брата нашого Аполлоса, то я дуже радий йому відвідати вас разом з іншими братами. Та не було Божої волі на те, щоб він прийшов зараз. Тож прийде він лише тоді, коли з'явиться нагода.

³П'ятдесятниця П'ятдесятний день після Пасхи, коли Святий Дух зійшов на апостолів. Вважається святом жнив.

¹«став ... істотою» Буття 2:7.

²останній Адам Йдеться про Ісуса.

Павлові побажання

¹³Пильнуйте. Будьте непохитні у вірі своїй. Будьте мужні й міцні. ¹⁴Все, що ви робите, робіть з любов'ю.

^{15–16}Ви знаєте, що родина Степанова була першою віруючою в Ахаї¹. Вони присвятили себе служінню Божим людям. Тож благаю вас, браття, щоб ви корилися таким людям і всім, хто єднається з ними в трудах і в служінні Господу. ^{17–18}Я радий, що до мене прийшли Степан, Фортунат і Ахаїк, бо вони

заповнили відсутність вашу, заспокоївши мій дух і ваш. Шануйте таких людей.

¹⁹Церкви азіатські вітають вас. Акила і Прісцила шлють вам палке вітання у Господі разом із церквою, що збирається в їхньому домі. ²⁰Всі брати вітають вас. Вітайте одне одного святим поцілунком.

²¹Я, Павло, пишу ці слова власноручно.

²²Якщо хтось не любить Господа, то нехай проклятий буде. «Прийди Господи, прийди!»

²³Нехай з вами буде благодать Господа Ісуса. ²⁴Моя любов з вами всіма в Христі Ісусі.

¹Ахая Земля на півночі Греції.